

DE VLAAMSE MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE en SPORT

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Voorontwerp van decreet tot wijziging van de wet van 5 september 2001 tot verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers en van het Gerechtelijk Wetboek, wat betreft het opleggen van sancties aan werkgevers die hun verplichtingen inzake de bijzondere regeling van outplacement voor de werknemers van minstens 45 jaar niet naleven
- Principiële goedkeuring

1. INHOUDELIJK

1 Situering van de maatregel

1.1. Bevoegdheidsoverdracht n.a.v. de Zesde staatshervorming

De bijzondere wet van 6 januari 2014 betreffende de Zesde Staatshervorming geeft een bevoegdheidsoverdracht aan de gewesten voor een aantal bevoegdheden die betrekking hebben op outplacement naar de gewesten overgeheveld.

Eén van die bevoegdheden is het recht op een outplacementaanbod voor ontslagen werknemers van 45 jaar en ouder zoals voorzien in Collectieve arbeidsovereenkomst nr. 82bis van 17 juli 2007, gesloten in de Nationale Arbeidsraad, tot wijziging van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 82 van 10 juli 2002. Het Generatiepact (december 2005) zette het recht op outplacement voor oudere werknemers op de kaart en dit met het oog op het langer aan de slag blijven. Het recht op een outplacementaanbod voor ontslagen werknemers van 45 jaar en ouder werd ingevoegd in de wet van 5 september 2001 tot verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers. Het betreft hier een individueel ontslag, te onderscheiden van een collectief ontslag bij herstructurering.

Art. 13 van de wet van 5 september 2001 voorziet dat onder bepaalde voorwaarden de werkgever aan een werknemer die minstens 45 jaar is op het tijdstip van het ontslag outplacement moet aanbieden. Wanneer de werkgever verzaakt aan het verplicht outplacementaanbod, moet de ontslagen werknemer hem in gebreke stellen. Blijft de werkgever in gebreke, dan kan de directeur van het RVA werkloosheidsbureau beslissen dat hij een 'bijdrage' (boete/sanctie) moet betalen. Het koninklijk Besluit van 23 januari 2003 tot uitvoering van de artikelen 15 en 17 van de wet van 5 september 2001 stelt het bedrag van de sanctie vast op 1.800 € (1.500 € verhoogd met 300 € financiële en administratieve

lasten). De 'boete' heeft het karakter van een burgerlijke sanctie, het gaat niet over een strafrechtelijke sanctie. Deze bedragen worden geïnd door de RSZ, die deze doorstort naar het hoofdbestuur van de RVA. Sinds 1 januari 2015 ontvangt de Vlaamse overheid (cfr. gewestelijke opdrachtenbegroting) deze inkomsten.

De ontslagen werknemer heeft ondanks het feit dat zijn werkgever in gebreke blijft, toch recht op een geldig outplacementaanbod. In de huidige wetgeving wordt dit vandaag geregeld via een outplacementcheque, die de ontslagen werknemer hiervoor kan aanvragen bij RVA. De RVA financiert en de werknemer kan een outplacementbegeleiding naar keuze kiezen bij een private dienstverlener van outplacement. De inkomsten van de sanctie worden toegewezen aan het outplacement van de werknemers die niet genoten van de outplacementbegeleiding.

1.2. Inhoud van de hervorming

Vlaanderen wenst het mechanisme van een sanctie opgelegd aan werkgevers, die in gebreke blijven, te behouden en dit wat betreft het recht op outplacement voor werknemers van vijfenveertig jaar en ouder die worden ontslagen. De sociale partners hebben, in een (op eigen initiatief) geformuleerd advies van 3 april 2017, zich ook uitgesproken in deze richting.

Het voorliggend voorontwerp van decreet legt de rechtsgrond vast voor het opleggen en innen van een sanctie ten aanzien van de werkgever en vervangt art. 15 van de wet van 5 september 2001 tot verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers.

Het decreet geeft een delegatiebevoegdheid aan de Vlaamse Regering om de voorwaarden, de hoogte, de procedure en de nadere regels vast te leggen in verband met de bijdrage ten gunste van het Vlaams gewest, die de werkgever verschuldigd is wanneer vastgesteld wordt dat hij zijn verplichtingen niet heeft nageleefd inzake het aanbieden van outplacement in het kader van de bijzondere regeling voor werknemers van 45 jaar of ouder tewerkgesteld in het Vlaamse Gewest.

In het decreet kan nog niet vermeld worden welk onderdeel van de Vlaamse administratie bevoegd is. Daarom dat bij uitvoeringsbesluit zal worden vastgelegd dat het Departement WSE bevoegd zal worden voor het opleggen en innen van de sanctie.

Vlaanderen neemt eveneens de bevoegdheid op om een outplacementaanbod te voorzien voor de werknemers die slachtoffer zijn van de werkgever in gebreke. Dit luik wordt opgenomen door VDAB en de rechtsgrond hiervoor werd elders geregeld (zie opgenomen in het decreet Wijkwerken, artikel 55; goedgekeurd door het Vlaams Parlement op de plenaire zitting van 5 juli 2017). Op dit moment reikt de Rijksdienst Voor Arbeidsvoorziening een outplacementcheque uit aan de rechthebbenden. In de toekomst wordt het systeem van de outplacementcheque vervangen door een outplacementaanbod binnen het Sociaal Interventiefonds. In de BVR in voetnoot vermeld ¹ (principeel goedgekeurd op VR 7/7/17) wordt het toepassingsgebied hiervoor vastgelegd.

¹ Besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het koninklijk besluit van 16 mei 2003 tot uitvoering van het Hoofdstuk 7 van Titel IV van de programmawet van 24 december 2002 (I), betreffende de harmonisering en vereenvoudiging van de regelingen inzake verminderingen van de sociale zekerheidsbijdragen en het besluit van de Vlaamse Regering van 18 maart 2011 tot uitvoering van artikel 5, § 1, 2°, e), van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

2 Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1.

Dit artikel bepaalt dat de bevoegdheid in dit decreet gaat over een gewestaangelegenheid, overeenkomstig artikel 6, §1, IX, 7°, c van de BWHI.

Art. 2.

Artikel 15 van de wet van 5 september 2001 tot de verbetering van de werkgelegenheidsgraad van de werknemers, ingevoegd bij de programmawet van 24 december 2002, wordt vervangen. Dit artikel machtigt de Vlaamse Regering om de voorwaarden, de hoogte van het bedrag van deze bijdrage, de procedure en de nadere regels vast te leggen voor de werkgever, die een bijdrage dient te betalen ten gunste van het Vlaams gewest, wanneer is vastgesteld dat hij voor zijn werknemer tewerkgesteld in een vestigingseenheid in het Vlaamse Gewest de verplichtingen die voortvloeien uit de artikelen 13 (voorwaarden waaraan de werknemer moet beantwoorden om recht te hebben op outplacement – verplichting van de werkgever om outplacement aan te bieden en uitzonderingen daarop) en 14 (regeling van de duur van het outplacement en van het statuut van de werknemer tijdens de begeleiding) van de wet van 5 september 2001 niet heeft nageleefd.

De werkgever die een sanctie krijgt opgelegd dient gevestigd te zijn in een vestigingseenheid in het Vlaams Gewest.

Deze bijdrage alsook de verhoging voor financiële en administratieve lasten worden gelijkgesteld met een schuld tegenover het Vlaams gewest, inzonderheid wat de termijnen inzake betaling betreft, de toepassing van de burgerlijke sancties, de aanwijzing van de rechter bevoegd in geval van betwisting en de verjaring inzake rechtsvorderingen.

Art. 3.

Dit artikel maakt de arbeidsrechtbank bevoegd voor de geschillen met betrekking tot dit decreet.

Het Vlaamse gewest is bevoegd voor het opleggen en innen van de sanctie aan de werkgever wanneer is vastgesteld dat hij voor zijn werknemer tewerkgesteld in een vestigingseenheid in het Vlaamse Gewest zijn verplichtingen niet heeft nageleefd. Het Vlaamse gewest kan daarom zelf bepalen welke rechtbank bevoegd is bij eventuele geschillen met betrekking tot deze bevoegdheid. Indien er niets wordt bepaald is de algemene regeling van toepassing (rechtbank van eerste aanleg). We wensen uitdrukkelijk de arbeidsrechtbank bevoegd te maken (artikel 10 BWHI is in dit geval van toepassing).

Art. 4.

Dit artikel bepaalt dat de datum van inwerkingstreding door de Vlaamse Regering wordt vastgesteld.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

2.1. Vereiste kredieten

De geïnde bedragen kunnen toegerekend worden aan het huidige begrotingsartikel JB0-9JDGAAH-OW 'Ontvangsten werking en toelagen – Handhaving werkbeleid'. Vanaf 2018 wordt dat (ten gevolge van de implementatie van de prestatiebegroting) JB0-9JDGAAE-OW 'Thema-overschrijdend – Ontvangsten administratieve geldboeten'.

2.2. Financiële weerslag van het voorstel

Op basis van de gegevens die we van de RVA en RSZ ontvingen, bleef het aantal werkgevers dat een sanctie opgelegd krijgt beperkt en daalt het aantal over de recente jaren. De middelen die gegenereerd worden uit deze maatregel blijven dan ook zeer beperkt.

In 2016 ging het slechts over 2 werkgevers (RSZ inde 5.897,50 €). In 2015 ging het nog over 12 werkgevers met een sanctie (inning van 23.354,61 €); in 2014 over 21 werkgevers (inning van 36.842,97 euro). Tot en met eind juli 2017 betrof het 1 werkgever en inde de RSZ 1.800 €.

2.3. Advies van de Inspectie van Financiën

Het advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 7 september 2017. De opmerkingen van IF zullen meegenomen worden bij de verdere uitwerking van het uitvoeringsbesluit.

2.4. Begrotingsakkoord

Het begrotingsakkoord werd verleend op 29 september 2017.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

5.1 Wetgevingstechnisch en taalkundig advies

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2017/283 van 30 augustus 2017.

5.2 Reguleringsimpactanalyse

Voorliggend voorstel van maatregel wordt niet onderworpen aan een reguleringsimpactanalyse wegens ontbreken van beleidsvrijheid (zie supra- inhoudelijke situering).

5.3 Administratieve lastenmeting- compensatieregel

Voorliggend voorstel heeft geen impact op de administratieve lasten.

5.4 joKER-toets

De Jokertoets is niet van toepassing op voorliggend voorstel van beslissing.

5.5 Armoedetoets

De Armoedetoets is niet van toepassing op voorliggend voorstel van beslissing.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaand voorontwerp van decreet betreffende het opleggen van sancties aan werkgevers die hun verplichtingen inzake de bijzondere regeling van outplacement voor de werknemers van minstens 45 jaar niet naleven.

2° de Vlaamse minister, bevoegd voor het tewerkstellingsbeleid :

2.1. te gelasten voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de SERV.

2.2. te machtigen te beoordelen of voornoemd advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principiële goedgekeurde tekst,

2.3. te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van WERK, ECONOMIE, INNOVATIE en SPORT
Philippe MUYTERS

Bijlagen:

- het principieel goed te keuren voorontwerp van decreet;
- de memorie van toelichting;
- het advies van de Inspectie van Financiën dd. 7 september 2017;
- het begrotingsakkoord dd. 29 september 2017;